

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 56/2013-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. januára 2013 predbežne prerokoval sťažnosť J. T., B., zastúpenej advokátom JUDr. P. Š., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Brezno sp. zn. 5 C 80/2010 z 9. februára 2011, rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14 Co 111/2011 zo 17. mája 2011 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 204/2011 z 10. októbra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. T. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. decembra 2012 doručená sťažnosť J. T., B. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o

ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Brezno (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 5 C 80/2010 z 9. februára 2011, rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 14 Co 111/2011 zo 17. mája 2011 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Cdo 204/2011 z 10. októbra 2012.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla:

„Sťažovateľka /ako navrhovateľka č. 1/ podala žalobu na príslušný OS v Brezne o neplatnosť dražby, konanie bolo vedené pod číslom č. k. 5 C 80/2010. Okrem iného v žalobe dôvodila tým, že záložná zmluva je neplatná, neexistovala žiadna pohľadávka ktorá by mala byť zabezpečená toto záložnou zmluvou, nikdy jej nebola odporcom č. 1 poskytnutá pôžička, nikdy neprevzala od odporcu č. 1... žiadnu finančnú hotovosť a teda výkon záložného práva bol protiprávny, neprípustný a dražba /nehnuteľnosti.../ je teda neplatná.

Okresný súd v Brezne ako prvostupňový súd zvolal prvé pojednávanie na ktorom sa osobne nezúčastnila sťažovateľka..., pričom právny zástupca ju ospravedlnil, ako dôvod uviedol náhle zdravotné problémy svojej klientky o ktorých sa dozvedel len telefonicky pred pojednávaním, s tým že ako dôkaz navrhol jej vypočutie ako účastníka konania na ďalšom pojednávaní, pretože pre rozhodnutie vo veci to považoval za potrebné. Prvostupňový Okresný súd v Brezne navrhnutý dôkaz vypočutie navrhovateľky ako účastníčky konania nevykonal, považoval ho za nadbytočný a nepotrebný a rozhodol tak, že návrh zamietol. Sťažovateľka... podala prostredníctvom advokáta odvolanie kde okrem iného dôvodila tým, že v konaní je potrebné vziať do úvahy všetky skutočnosti a okolnosti za ktorých malo /či mohlo/ dôjsť k údajnému poskytnutiu finančných prostriedkov a prvostupňový súd sa nepokúsil odstrániť tento rozpor v tvrdeniach účastníkov keď nevypočul účastníčku konania /sťažovateľku/, ktorá k odvolaniu pripojila osobný list s vysvetlením z 24. 2. 2011, lekársku správu s prosbou o jej vypočutie aspoň v odvolacom konaní. V podanom odvolaní okrem iného bolo poukázané na skutočnosť že keďže išlo o náhlu poruchu zdravia u sťažovateľky, nebolo technicky možné aby na pojednávaní mal právny zástupca k dispozícii písomný dôkaz o zdravotných problémoch svojej klientky. Krajský súd v odvolacom konaní č. k. 14 Co/111/2011 rozhodol tak, že potvrdil napadnutý rozsudok s odôvodnením že prvostupňový súd postupoval procesné správne ak konal v neprítomnosti navrhovateľov

/teda aj sťažovateľky/, ale za prítomnosti právneho zástupcu, ale nevyhodnotil ani sa nezaoberal dôkazmi predloženými v odvolacom konaní a jednoducho procesný postup prvostupňového súdu považoval za vecne správny. Sťažovateľka teda podala dovolanie a Najvyšší súd SR v konaní č. k. 6 Cdo 204/2011 dovolanie odmietol s tým že podľa názoru NS súdy /prvostupňový OS BR aj odvolací KS BB/ postupovali v zmysle prísl. zákonných ustanovení, pri prejednaní veci procesné nepochybili a svojim postupom voči sťažovateľke... neodňali možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f O. s. p. ...

Máme za to, že postupom, rozhodnutím súdov na všetkých stupňoch v prejednávanej veci súdy odňali sťažovateľke možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f O. s. p. z dôvodu že prvostupňový a odvolací súd nevykonali dôkaz vypočutie sťažovateľky..., odvolací súd /KS BB/ sa vôbec v odôvodnení nezaoberal dôkazmi predloženými v odvolacom konaní..., čím sťažovateľke bolo odňaté základné právo na súdnu a inú právnu ochranu, spravodlivý proces z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a namietame porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie... a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.“

Vychádzajúc z uvedených skutočností sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR postupom a rozsudkami:

- Okresného súdu v Brezne... č. k. 5 C 80/2010 zo dňa 9. 2. 2011*
- Krajského súdu Banská Bystrica... č. k. 14 Co/111 2011 zo dňa 17. 5. 2011*
- Najvyššieho súdu Slovenskej republiky... č. k. 6 Cdo 204/2011 zo dňa 10. 10. 2012 porušené bolo.*

2. Rozsudky

- Okresného súdu v Brezne... č. k. 5 C 80/2010 zo dňa 9. 2. 2011*
- Krajského súdu Banská Bystrica... č. k. 14 Co/111/2011 zo dňa 17. 5. 2011*
- Najvyššieho súdu Slovenskej republiky... č. k. 6 Cdo 204/2011 zo dňa 10. 10. 2012 sa zrušujú a vec vracia Okresnému súdu v Brezne aby o nej konal a znova rozhodol*

3. Okresný súd v Brezne... Krajský súd Banská Bystrica... Najvyšší súd Slovenskej republiky... sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť sťažovateľke trovy konania do 30 dní od doručenia nálezu na účet právneho zástupcu sťažovateľky vo výške 1001,12.- Euro...“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces zaručeného

v čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu sp. zn. 5 C 80/2010 z 9. februára 2011, rozsudkom krajského súdu sp. zn. 14 Co 111/2011 zo 17. mája 2011 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 204/2011 z 10. októbra 2012.

Ústavný súd v prvom rade podotýka, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom sťažovateľky. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľka domáha. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľka domáha v petite svojej sťažnosti, preto v danej veci ústavný súd rozhodoval o porušení iba tých práv (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru), ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľka domáha v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite sťažnosti.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa môže každý domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy). Táto povinnosť všeobecných súdov vzhľadom na ich postavenie ako primárnych ochrancov ústavnosti a vzhľadom na povinnosť Slovenskej republiky rešpektovať medzinárodne záväzky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv o ochrane ľudských práv a základných slobôd (pozri napr. III. ÚS 79/02) zahŕňa zároveň požiadavku rešpektovania procesných garancií spravodlivého súdneho konania vyplývajúcich z čl. 6 dohovoru v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (napr. III. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06).

Ústavný súd vo svojej judikatúre tiež pravidelne zdôrazňuje, že nie je alternatívnou a ani ďalšou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). V dôsledku toho v konaní o ústavných sťažnostiach nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu vrátane posúdenia skutkových otázok, pretože jeho úlohou nie je zastupovanie, resp. nahradzovanie všeobecných súdov ako ich ďalšia opravná inštancia. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonov všeobecnými súdmi s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 225/03, IV. ÚS 158/09). Akékoľvek skutkové alebo právne závery všeobecného súdu môžu byť preto predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a teda z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 262/04). Ústavný súd takisto pripomína, že jeho prvoradou úlohou je ochrana ústavnosti, a nie ochrana zákonnosti, čo je aj prejavom doktríny, že všeobecný súd pozná právo („iura novit curia“). Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (mutatis mutandis napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 50/04, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06).

V súlade s už uvedenými zásadami ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

1. K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom okresného súdu sp. zn. 5 Co 80/2010 z 9. februára 2011

Pri prerokovaní tej časti sťažnosti, ktorou sťažovateľka namieta porušenie označených práv rozsudkom okresného súdu sp. zn. 5 Co 80/2010 z 9. februára 2011, ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity vyplývajúceho z čl. 127 ods. 1 ústavy.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru sa môže každý domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Toto ustanovenie limituje hranice právomoci ústavného súdu a všeobecných súdov rozhodujúcich v občianskoprávných a trestnoprávných veciach, a to tým spôsobom, že sťažovateľka má právo domáhať sa ochrany základného práva na ústavnom súde iba v prípade, ak mu túto ochranu nemôžu poskytnúť všeobecné sudy.

Sťažovateľka v prípade presvedčenia o jej nesprávnosti mala proti rozhodnutiu okresného súdu k dispozícii podať odvolanie, čo aj využila. O odvolaní rozhodoval krajský súd, v ktorého právomoci bolo prípadné zistenie porušenia práv sťažovateľky. Povinnosťou krajského súdu bolo v prípade zistenia nedostatkov v rozhodnutí okresného súdu poskytnúť ochranu právam sťažovateľky, avšak krajský súd porušenie zákona v rozsudku okresného súdu nezistil, preto rozsudkom sp. zn. 14 Co 111/2011 zo 17. mája 2011 potvrdil rozsudok okresného súdu ako súdu prvého stupňa.

Vychádzajúc z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

2. K namietanému porušeniu označených práv rozsudkom krajského súdu sp. zn. 14 Co 111/2011 zo 17. mája 2011

Ak nie sú splnené predpoklady na preskúmanie rozhodnutí všeobecných súdov, ústavný súd nemôže dospieť k záveru o vecnej spojitosti medzi základnými právami alebo slobodami, porušenie ktorých sa namieta, a napádaným rozhodnutím všeobecných súdov. V takom prípade ústavný súd považuje sťažnosti za zjavne neopodstatnené podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Zjavná neopodstatnenosť teda znamená, že už pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd nezistí žiadnu reálnu možnosť porušenia základného práva alebo základnej slobody napadnutým rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne postupmi, ktoré im predchádzali v konaní pred orgánmi verejnej moci, osobitne v konaní pred všeobecnými súdmi (IV. ÚS 43/04).

Sťažovateľka proti rozsudku okresného súdu podala odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 14 Co 111/2011 zo 17. mája 2011 tak, že potvrdil rozsudok okresného súdu.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu vyplýva, že krajský súd „ako súd odvolací rozsudkom zo 17. mája 2011 sp. zn. 14 Co 111/2011 potvrdil odvolaním napadnutý prvostupňový rozsudok ako vecne správny. Zhodne so súdom prvého stupňa vychádzal zo zistenia, že Okresný súd Brezno uznesením z 26. februára 2010 č. k. 5 C 45/2010-21 vydal predbežné opatrenie, v ktorom bola žalovanému 1/ uložená povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva, a to akýmkoľvek predajom nehnuteľnosti, ktorá bola predmetom dražby, až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej a že toto uznesenie bolo žalovanému 1/ doručené až 4. marca 2010. Keďže dražba nehnuteľnosti bola vykonaná dňa 3. marca 2010 žalovaným 2/ ako dražobníkom, dospel k zhodnému názoru s prvostupňovým súdom, že v Čase vykonávania dražby dražobníkom neexistoval dôvod na upustenie od dražby predmetnej nehnuteľnosti a táto prebehla v súlade so zákonom č. 527/2002 Z. z. V dôvodoch rozhodnutia sa vysporiadal i s odvolacou námietkou žalobcov ohľadne pojednávania prvostupňovým súdom v ich neprítomnosti a nevypočutia nimi navrhovaných svedkov.“

Ústavný súd nezistil, že by účinky výkonu odvolacej právomoci krajského súdu boli nezlučiteľné so zásadou spravodlivého procesu a základným právom účastníka konania na

súdnu ochranu. Napadnutý rozsudok nie je svojvoľný alebo zjavne neodôvodnený. Ústavný súd sa stotožnil s právnym názorom sťažovateľky, že právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, avšak toto právo neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie treba podľa názoru ústavného súdu posudzovať vždy so zreteľom na konkrétny prípad.

Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožnila (a v dôsledku toho ani s jeho rozhodnutím vo veci samej), nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozsudku krajského súdu.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, že sťažnosť v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

3. K namietanému porušeniu označených práv uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 204/2011 z 10. októbra 2012

V súvislosti s namietaným porušením sťažovateľkou označených práv uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 204/2011 z 10. októbra 2012 ústavný súd konštatuje, že sťažnosť v tejto časti je potrebné odmietnuť pre zjavnú neopodstatnenosť.

Z obsahu sťažnosti ústavný súd zistil, že najvyšší súd mal porušiť ňou označené práva tým, že odmietol dovolanie sťažovateľky z dôvodu, že nezistil, žeby okresný súd

a krajský súd pochybili v jej veci a žeby jej odňali možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Z ústavného vymedzenia postavenia a kompetencií všeobecných súdov a ústavného súdu v Slovenskej republike (porovnaj čl. 142 ods. 1, čl. 124 a čl. 127 ods. 1 ústavy) vyplýva, že preskúmavanie zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosti rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci patrí predovšetkým do právomoci všeobecných súdov.

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani posudzovať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil.

Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže posudzovať rozhodnutie všeobecného súdu, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňované a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05).

Z odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 204/2011 vyplýva:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), riadne

zastúpená (§ 241 ods. 1 O. s. p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O. s. p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto mimoriadny opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O. s. p.) alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a 3 O. s. p., pretože nejde o zmeňujúci, ale o potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné a nejedná sa ani o rozsudok, ktorým by bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4. Dovolanie nie je prípustné ani podľa ustanovenia § 238 ods. 2 O. s. p. z dôvodu, že odvolací súd vo veci doposiaľ nerozhodoval.

Ak súdne konanie trpí niektorou z väd vymenovaných v ustanovení § 237 O. s. p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O. s. p. vylúčené. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O. s. p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p., odvolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesné nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad

absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným. Existencia niektorej z vyššie uvedených väd však dovolacím súdom nebola v konaní zistená.

Žalobkyňa 1/ v dovolaní tvrdila, že postupom súdov nižších stupňov jej bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. tým, že nebola v celom konaní vypočutá ako účastníčka konania, neboli vykonané výsluchy ňou navrhovaných svedkov a odvolací súd prejednal vec bez nariadenia pojednávania.

Ohľadne námietky prejednávania veci bez výsluchu účastníčky konania dovolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 96/1999 uverejnenom v časopise Zo súdnej praxe pod č. 26/2000, v ktorom dospel k názoru, že výsluch účastníka konania je iba jedným z dôkazných prostriedkov a že nevykonanie dôkazu výsluchom účastníka konania nie je postupom, ktorým súd odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd uváži, že vykonanie tohto dôkazu nie je na ujmu riadneho zistenia skutkového stavu. Zo žiadneho z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku nemožno vyvodiť, že by súd musel v každom prípade účastníka konania vypočuť.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa 1/ mala možnosť zúčastniť sa súdneho pojednávania pred prvostupňovým súdom uskutočneného dňa 19. januára 2011 a pred súdom vypovedať, ktorú možnosť nevyužila (jej zástupcu, ktorý ju ospravedlnil, žiadny doklad preukazujúci jej nepriaznivý zdravotný stav súdu nepredložil). Keďže okresný súd skutkový stav považoval za dostatočne zistený a objasnený najmä z predložených listinných dôkazov, ale aj z výpovedí ostatných účastníkov na pojednávaní, nevidel dôvod na odročenie pojednávania za účelom výsluchu žalobkyne 1/ a ani za účelom výsluchu navrhovaných svedkov T. O. a I. O., čo aj náležite zdôvodnil. Aj odvolací súd sa dostatočne vysporiadal s odvolacími námietkami ohľadne nevykonania týchto dôkazov.

V danom prípade vecná správnosť rozhodnutia súdov závisela predovšetkým od zistenia, Či (ne)bolo navrhovateľovi dražby (žalovanému 1/) alebo dražobníkovi (žalovanému 2f) v čase dražby vykonateľným rozhodnutím súdu zakázané s predmetom dražby nakladať. Pre riadne zistenie skutkového stavu boli preto v danej veci rozhodujúce listinné dôkazy, ktoré boli v konaní pred súdom prvého stupňa aj náležite vykonané. Skutočnosť, ku ktorým sa chcela žalobkyňa 1/, resp. ňou navrhovaný svedkovia vyjadriť,

neboli relevantné pre rozhodnutie o zamietnutí žaloby. Súdny preto nepochybili, ak majú za to, že skutkový stav zistený z vykonaných dôkazov postačuje na rozhodnutie vo veci samej, žalobkyňu I/ ani navrhovaných svedkov v konaní nevypočuli.

K ďalšej dovolacej námietke žalobkyne I/ dovolací súd poukazuje na ustanovenie § 214 ods. 2 O. s. p. v znení účinnom do 31. 12. 2011, podľa ktorého odvolací súd môže o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania, ak nejde o niektorý z prípadov uvedených v odseku 1 tohto ustanovenia, teda ak nejde o prípad, kedy je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie (rozhodnutie o tejto otázke však patrí výlučne odvolaciemu súdu a nie účastníkom konania), alebo ak súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania, alebo ak to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Pretože v danej veci nešlo o žiaden z prípadov vyplývajúcich z § 214 ods. 1 O. s. p., odvolací súd bol oprávnený podľa odseku 2 tohto ustanovenia rozhodnúť o odvolaní bez nariadenia pojednávania a sám bol oprávnený posúdiť, či doplní dokazovanie alebo nie.

Pokiaľ teda dovolateľka videla odňatie možnosti konať pred súdom nielen v nenariadení pojednávania na prejednanie jej odvolania, ale aj v tom, že odvolací súd nezopakoval, resp. nedoplnil dokazovanie vykonaním navrhnutých dôkazov, dovolací súd k vyššie uvedenému na doplnenie poznamenáva, že súd pri vykonávaní dokazovania nie je viazaný návrhmi účastníkov konania a nemá povinnosť všetky navrhnuté dôkazy vykonať. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov nie je vadou spôsobujúcou účastníkovi odňatie možnosti konať pred súdom, pretože v zmysle ustanovenia § 120 ods. 1 veta druhá O. s. p. je vecou súdu, aby rozhodol, ktoré z navrhovaných dôkazov vykoná. Toto oprávnenie súdu sa neviaže na návrhy účastníka konania.

Na základe uvedených skutočností dovolací súd dospel k záveru, že súdy postupovali v zmysle príslušných zákonných ustanovení, pri prejednávaní veci procesné nepochybili a svojim postupom žalobkyňu I/ neodňali možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodit' z ustanovenia § 238 O. s. p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti uvedené v ustanovení § 237 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobkyne I/ podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

Pritom, riadiac sa právnou úpravu dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.“

Ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu je zdôvodnené vyčerpávajúcim spôsobom, najvyšší súd k zásadným námietkam sťažovateľky zaujal konkrétne stanovisko, a preto ho aj ústavný súd považuje za ústavne relevantné. V citovanej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyšší súd dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo potrebné dovolanie sťažovateľky považovať za neodôvodnené a napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu potvrdiť.

Postup najvyššieho súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľky nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným už ani preto, že ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov najvyššieho súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci najvyššieho súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecnými súdmi, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor najvyššieho súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, a teda ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad najvyšším súdom takéto nedostatky nevykazuje. Nad rámec tohto odôvodnenia ústavný súd poukazuje na ustálený právny názor, podľa ktorého právo na spravodlivý proces neznačí právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom (II. ÚS 3/97, II. ÚS 173/07).

Na základe uvedených skutočností ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. januára 2013